

ترکیب بزاق کامل تحرکی و غیر تحرکی در دانشجویان دختر دندانپزشکی دانشگاه علوم پزشکی تهران در سال ۱۳۸۴

دکتر فرزانه آقاحسینی* - دکتر ایرج میرزایی دیزگاه** - دکتر سارا امیرخانی***

*- دانشیار گروه آموزشی تشخیص و بیماریهای دهان دانشکده و مرکز تحقیقات دندانپزشکی دانشگاه علوم پزشکی تهران.

** - فیزیولوژیست: گروه آموزشی فیزیولوژی دانشکده پزشکی دانشگاه علوم پزشکی تهران.

*** - دندانپزشک.

چکیده

زمینه و هدف: مزایای استفاده از بزاق (دسترسی آسان و غیرتهاجمی بودن آن) باعث شده که در دو دهه گذشته به عنوان یک مایع منحصر به فرد در تشخیص بیماریها مورد توجه محققان قرار گیرد. هدف از مطالعه حاضر بررسی و مقایسه ترکیبات بیوشیمیایی بزاق کامل تحرکی و غیرتحرکی دانشجویان دختر دندانپزشکی دانشگاه علوم پزشکی تهران می باشد.

روش بررسی: در این مطالعه (Case series) پنج میلی متر از نمونه بزاق کامل تحرکی و غیرتحرکی دانشجویان دختر با میانگین سنی ۲۲ سال (۱۹-۲۴ سال) در ماههای اردیبهشت و خرداد سال ۱۳۸۴ به روش انداختن آب دهان جمع آوری شد. سدیم به روش Flame - Photometry و بقیه ترکیبات بزاقی با استفاده از دستگاه اسپکتروفتومتر و کیت های مربوطه به روشهای زیر اندازه گیری شدند: پروتئین به روش بیوره، کلسیم با کمپلکس آرزنازو و منیزیم با کمپلکس گزلیلدیل. تجزیه و تحلیل آماری توسط نرم افزار SPSS انجام گرفت و میانگین، انحراف معیار (SD) و خطای معیار میانگین (SEM) ترکیبات بزاق محاسبه گردید و مقایسه مقادیر فوق در بزاق تحرکی و غیرتحرکی به روش Student's unpaired t-test صورت گرفت.

یافته ها: غلظت (انحراف معیار \pm میانگین) پروتئین کامل میلی گرم بر میلی لیتر، منیزیم (mmol/l)، کلسیم (mmol/l) و سدیم (mmol/l) بزاق غیرتحرکی ($n=20$) به ترتیب $1/19 \pm 0/44$ ، $1/90 \pm 0/70$ و $13/95 \pm 2/01$ و بزاق تحرکی به ترتیب $3/73 \pm 1/97$ ، $1/75 \pm 0/60$ ، $2/03 \pm 0/76$ و $18/15 \pm 4/31$ بود.

نتیجه گیری: سطح کلسیم در بزاق تحرکی و غیرتحرکی اختلاف معنی داری نداشتند در حالی که سدیم و منیزیم در بزاق تحرکی و توتال پروتئین در بزاق غیرتحرکی به طور معنی داری بیشتر بود.

کلید واژه ها: ترکیبات بزاق - بزاق غیرتحرکی - بزاق تحرکی

پذیرش مقاله: ۸۴/۷/۱۲

اصلاح نهایی: ۸۴/۵/۲۷

وصول مقاله: ۸۳/۱۲/۲۵

نویسنده مسئول: گروه آموزشی تشخیص و بیماریهای دهان دانشکده دندانپزشکی دانشگاه علوم پزشکی تهران aghahose@sina.tums.ac.ir

مقدمه

بزاق در مقایسه با سرم (دسترسی آسان و غیرتهاجمی بودن آن) باعث شده که در دو دهه گذشته به عنوان یک مایع منحصر به فرد در تشخیص بیماریها مورد توجه محققان قرار

بزاق نقش مهمی در حفظ و نگهداری بهداشت دهان و دندان دارد و هرگونه تغییری در کمیت و کیفیت آن می تواند تأثیر بارزی بر سلامت آنها بگذارد. (۱-۴)، مزایای استفاده از